

ÎN C H E I E R E

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Umaneț Oxana împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 1 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La 28 iulie 2016, Umaneț Oxana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al RM cu privire la anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat reclamanta că a fost angajată în funcția de inspector superior al Secției urmărire penală, Direcția urmărire penală în cadrul Serviciului Vamal din anul 2013, iar în anul 2014 a fost numită în funcția de inspector principal în cadrul aceleiași direcție.

A comunicat că la 16 iunie 2016, a avut loc atestarea conform căreia s-a decis că nu corespunde funcției, iar un post inferior vacant lipsește.

A afirmat că la 12 iulie 2016 s-a adresat cu o cerere către pârât cu solicitarea de a-i fi propus un post inferior vacant celui ocupat anterior, însă la solicitarea sa nu a primit nici un răspuns.

A mai menționat că tot la 12 iulie 2016, s-a adresat către Serviciul Vamal cu o cerere prin care a solicitat să-i fi eliberată copia autenticată a dosarului personal și lista funcțiilor vacante, la care de asemenea nu a primit răspuns.

A reiterat că în urma atestării de fapt lipseau motive de eliberare din serviciu.

A relatat reclamanta că exercita funcția de inspector principal, iar la momentul emiterii ordinului de concediere, nu i s-a propus o funcție inferioară. Mai mult că, în perioada 29 iunie 2016 - 1 iulie 2016, reclamanta se afla în concediu medical.

În drept, acțiunea și-a întemeiat-o în baza prevederilor art. 86 alin. (2), (3), art. 90 Codul muncii; art. 14 din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000; art. art. 3, 17, 24 alin. (3), 26 alin. (1) lit. a) și e) a Legii contenciosului administrativ; art. 63 alin. (1) lit. e) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

A solicitat anularea ordinului Serviciului Vamal al Republicii Moldova din 1 iulie 2016 nr. 722-p, anularea procesului-verbal nr. 03-19-17 cu privire la rezultatele atestării, restabilirea în funcția de inspector principal al Secției urmărire penală, Direcția urmărire penală, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 1 martie 2017 acțiunea a fost admisă parțial.

A fost anulat ordinul Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr. 722-p din 1 iulie 2016 „Cu privire la încetarea raporturilor de serviciu a dnei Umanet Oxana, Aparatul Central”.

A fost repusă Umanet Oxana, în funcția de inspector principal al Secției urmărire penală, Direcția urmărire penală.

A fost încasat de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova în beneficiul Oxanei Umanet, salariul mediu lunar pentru absența forțată de la muncă, de la 1 iulie 2016 până la 1 martie 2017.

A fost încasat prejudiciul moral în mărime de 5 584,78 lei.

A fost încasat de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova în beneficiul Oxanei Umanet suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată exprimate în cheltuieli de asistență juridică.

În rest pretențiile au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017 a fost respins apelul declarat de Serviciul Vamal al RM și a fost menținută hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 1 martie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 43 alin. (2) lit. g) a Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, eliberarea din serviciu poate avea loc din cauza necorespunderii funcției deținute constatate de comisia de atestare, în cazul lipsei de post inferior vacant sau al respingerii funcției propuse.

Iar, potrivit Legii privind aprobarea clasificatorului unic al funcțiilor publice, funcțiile publice se clasifică după cum urmează: funcții publice de conducere, funcții publice de execuție C43 - inspector principal (controlor-revizor principal, auditor intern principal), C44 - inspector superior (controlor-revizor superior, auditor intern superior), C45 - inspector (controlor-revizor, auditor intern).

Instanța de apel a constatat că funcții inferioare inspectorului principal sunt funcțiile de inspector superior și inspector, or, în circumstanțele în care Serviciul

Vamal a stabilit că Umaneț Oxana nu ar corespunde funcției deținute, acesta urma să-i propună o funcție inferioară din aceeași categorie. Mai mult că însăși reclamanta a depus o cerere prin care a solicitat să-i fie oferită o funcție inferioară, la care însă nu a primit nici un răspuns.

În acest context, instanța de apel a reiterat că concedierea, în cazul în care salariatul nu corespunde funcției deținute, se permite numai în cazul în care angajatorul i-a propus acestuia un post inferior, iar acesta a refuzat, or, în acest sens, Serviciul Vamal avea obligația să verifice existența posturilor vacante inferioare, atât sub aspectul atribuțiilor exercitate de Umaneț Oxana, cât și sub aspectul întregului sistem, și doar ca urmare a constatării lipsei posturilor vacante inferioare sau a refuzului funcției propuse, angajatorul putea să o concedieze, fapt care însă a fost omis de către Serviciul Vamal, procedura aceasta fiind lăsată fără aplicare.

La 7 decembrie 2017 Serviciul Vamal al RM a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii integral.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea ajungând la concluzia că: funcțiile inferioare inspectorului principal sunt inspector superior și inspector, deoarece Umaneț Oxana a fost eliberată din funcția publică cu statut special, funcție publică de execuție - inspector principal în temeiul art. 43 alin. (2) lit. g) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000 din cauza necorespunderii funcției deținute constatate de comisia de atestare.

A comunicat că, contrar concluziilor instanței de apel și instanței de fond, Serviciul Vamal era în imposibilitate de a-i propune reclamantei o altă funcție inferioară, deoarece aceasta a fost eliberată din funcția publică de inspector superior, care este cea mai inferioară categorie de funcții publice.

A menționat că legiuitorul a acordat comisiei de atestare dreptul exclusiv de a se expune asupra faptului dacă corespund sau nu colaboratorii vamali funcției deținute.

A afirmat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat și prevederile pct. 30 al Regulamentului cu privire la atestarea colaboratorilor vamali aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 383 din 29 mai 2001, în care expres este indicat că, în cazul în care colaboratorul nu este de acord cu decizia directorului general, adoptată în conformitate cu rezultatele atestării, el are dreptul să conteste această decizie în instanța de judecată.

A mai relatat că la moment s-a creat situația în care un colaborator vamal ce nu corespunde funcției deținute, activează în cadrul Serviciului Vamal contrar art. 311 alin. (1) Cod vamal, art. 5 din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000 și drept consecință nu-și poate îndeplini atribuțiile de serviciu în modul corespunzător, ceea ce duce la încălcarea evidentă a drepturilor persoanelor fizice și juridice și la prejudicierea bugetului de stat.

Referitor la admiterea cerinței de încasare a prejudiciului moral, recurentul a indicat că suma solicitată de către Umaneț Oxana constituie o sursă de îmbogățire

fără justă cauză, cuantumul despăgubirilor fiind stabilit fără a fi respectate criteriile prevăzute de legislația în vigoare la art. 1423 Cod civil.

A mai relevat că reclamanta nu a prezentat nici o probă în vederea motivării pretențiilor sale, nu a justificat și nu a probat cauzarea suferințelor psihice, care ar putea fi reparate prin echivalent bănesc și care ar fi calcul de care s-a condus.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, recursul declarat la data de 7 decembrie 2017 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Prin referința depusă la 29 ianuarie 2018, Umaneț Oxana, reprezentată de avocatul Balan Petru, a solicitat respingerea recursului declarat de către Serviciul Vamal al RM și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Serviciul Vamal al RM în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Vamal al RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Serviciul Vamal al RM.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva